

ชื่อวิชา การออกแบบสถาปัตยกรรม และชุมชน 1 (Architectural and Community Design 1 5(1-8-0)

รหัสวิชา 804 425

ภาคการศึกษา ปลาย ปีการศึกษา 2555

อาจารย์ผู้ออกโปรแกรม อ.เขมโซต ภูประเสริฐ

รายละเอียดโปรแกรมการออกแบบ : โครงการที่ 1

สโมสรงานอดิเรกเมืองขอนแก่น : Khon Kaen Hobby Club

1. ความสำคัญ และความเป็นมาของโครงการ

เมืองขอนแก่น ที่ปัจจุบันมีอัตราการขยายตัว และเจริญเติบโตของ “ความเป็นเมือง” วิถีชีวิต และรูปแบบกิจกรรมที่แปลกใหม่ได้เข้ามาและสร้างสีสันให้กับชีวิตเดิมๆ การอยู่ร่วมกันระหว่างสิ่งเก่าและใหม่สร้างปรากฏการณ์ร่วมสมัยให้กับเมือง หรือแม้แต่การอยู่ร่วมกันระหว่างสิ่งที่ขัดแย้ง เช่น ศักดิ์สิทธิ์-เสื่อมโทรม อวดโฉม-ปกปิด ร่ำรวย-ยากจน แสงสี-มืดดำ เปิด-ปิด สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสามัญสภาพที่ผู้คนรับรู้อยู่ปกติ โดยอยู่ที่ว่าใครจะสนใจและจับประเด็นเหล่านี้ได้ และเมื่อกล่าวถึงความเป็นเมือง มีมากมายหลายนิยามแต่สิ่งหนึ่งที่เป็นหลักสำคัญและเป็นความหมายร่วมกัน คือ การร่วมของกลุ่มคน /กลุ่มประชากรจำนวนมากมาย การรวมกันของกลุ่มความสนใจที่หลากหลาย ความคิดเห็นที่แตกต่าง แต่ด้วยความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ การรวมกลุ่มจึงเกิดขึ้น การรวมกลุ่มโดยสังคม เชื้อชาติ หรือตามกลุ่มความสนใจ ซึ่งในส่วนหลังเราจะพบได้บ่อยขึ้นในโลกไซเบอร์ หรือในพื้นที่สาธารณะของเมือง

“สโมสรงานอดิเรกเมืองขอนแก่น ” พื้นที่แห่งการเชื่อมโยงและร้อยเรียงความสัมพันธ์ของประชาชน ผู้คนที่หลงใหลในสิ่งเดียวกัน ที่พร้อมจะใช้ความสนใจและความถนัดของตนเพื่อสร้างประโยชน์และชีวิตชีวาให้กับเมืองขอนแก่น และเป็นสถาปัตยกรรมสรรค์ที่เชื่อมโยงสิ่งใหม่สิ่งเก่า สื่อสารอัตลักษณ์กลุ่มสู่สาธารณะ

2. ข้อกำหนดของโปรแกรมการออกแบบ

ให้นักศึกษาเลือกรูปแบบของสโมสรตามความสนใจของตนเอง โดยต้องเป็นกลุ่มที่มีความสนใจหรือกิจกรรมที่ไม่ขัดต่อหลักศีลธรรมอันดี หรือสร้างความเสื่อมเสีย ราคายูใจแก่บุคคลอื่น

2.1 ขอบเขตพื้นที่ตั้งโครงการ – กำหนดให้อยู่ในเขตพื้นที่ผังเมืองรวมขอนแก่น

2.2 ขอบเขตด้านขนาดโครงการ – กำหนดให้เป็นการออกแบบอาคารสาธารณะ ขนาดพื้นที่อาคารประมาณ ไม่เกิน 700 ตารางเมตร ความสูงไม่เกิน 3 ชั้น มีแดดฟ้าได้ตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ นักศึกษาควรสามารถระบุลักษณะ พฤติกรรม และความต้องการใช้พื้นที่สโมสรได้อย่างชัดเจน รวมทั้งสามารถพิจารณาความเหมาะสมของการเลือกรูปแบบประเภทโครงการ การแสดงความเชื่อมโยงของการวิเคราะห์ข้อมูลด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การออกแบบอย่างมีคุณภาพ

2.3. องค์ประกอบโครงการ

กำหนดองค์ประกอบโครงการเป็น 7 ส่วน

ส่วน	พื้นที่	ขนาดพื้นที่ (ตารางเมตร)	กิจกรรม	ความต้องการ พิเศษ
1	ส่วนกิจกรรมหลัก <ul style="list-style-type: none"> ▪ Main Activities 	พื้นที่ไม่ต่ำกว่า 30% ของพื้นที่อาคารรวม	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กิจกรรมที่มีความสำคัญที่สุดกับสโมสร 	<ul style="list-style-type: none"> - นศ.ออกแบบเรื่องราวและสภาพแวดล้อมกายภาพของกิจกรรม - สามารถใช้งานได้ทั้งแบบปรับอากาศ และระบายอากาศธรรมชาติ
2	ส่วนกิจกรรมเล็ก		<ul style="list-style-type: none"> ▪ ห้องกิจกรรมเล็ก 	สามารถใช้งานได้ทั้งแบบปรับอากาศ และระบายอากาศธรรมชาติ
3	ส่วนการค้ำสนับสนุนโครงการ		<ul style="list-style-type: none"> ▪ หนังสือและของที่ระลึก ▪ ร้านขนม ▪ ร้านกาแฟ ▪ ร้านถ่ายเอกสาร ▪ ฯลฯ 	โครงการบริการอินเทอร์เน็ตด้วยระบบไร้สาย แต่อาจมีคอมพิวเตอร์บริการเสริม 3-4 เครื่อง
4	ส่วนบริหารดูแลโครงการ		<ul style="list-style-type: none"> ▪ ส่วนผู้จัดการ ▪ ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่ 2 คน ▪ ห้องน้ำจันท ▪ pantry ▪ ฯลฯ 	กำหนดขนาดพื้นที่และออกแบบตามรูปแบบการบริหารโครงการ - ปรับอากาศ
5	ส่วนบริการโครงการ		<ul style="list-style-type: none"> ▪ ห้องน้ำ ▪ ส่วนงานระบบ ▪ ส่วนเก็บของ ▪ ฯลฯ 	กำหนดขนาดพื้นที่ตามความสำคัญและความจำเป็น โดยสามารถสนับสนุนโครงการ และนักศึกษาเพิ่มประโยชน์ใช้สอยได้ตามเหมาะสม
6	ส่วนกิจกรรมพื้นที่กลางแจ้ง		น.ศ.ต้องวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ กำหนดรูปแบบและประโยชน์ใช้สอยพื้นที่ มีความสัมพันธ์บริบท และกิจกรรมภายในอาคาร	มีความยืดหยุ่นและเหมาะกับภูมิอากาศบ้านเรา
7	ส่วนจอดรถ	รถยนต์ 8 คัน มอเตอร์ไซด์ 30 คัน จักรยาน 30 คัน	จอดรถเจ้าหน้าที่ คนพิการ	

หมายเหตุ: นักศึกษาเพิ่มเติมประโยชน์ใช้สอยอาคารพิเศษได้ เพื่อให้สัมพันธ์กับแนวคิดการออกแบบและสิ่งค้นพบจากการศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่

3. ขั้นตอนการนำเสนอผลงาน/สัดส่วนการให้คะแนน

คิดเป็น 50 % (ของคะแนนผลงานออกแบบโครงการทางสถาปัตยกรรม 80%)

โดยในผลงานออกแบบจะมีคะแนนรวม 100 คะแนน แบ่งออกเป็น

- การตรวจงานในชั้นแบบร่าง 70 คะแนน
- การแสดงแบบ และตรวจงานในชั้นแบบจริง 30 คะแนน

4. ผลงานที่ต้องการ

แนวทางในการนำเสนอผลงานของแต่ละคนควรครอบคลุมถึงประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้ (เป็นอย่างน้อย)

4.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบด้านโปรแกรม และที่ตั้ง (Site and Program analysis)

- ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับประเด็นต่าง เช่น (ตัวอย่าง)
 - การวิเคราะห์ด้านกายภาพ (Physical Aspects)
 - การวิเคราะห์ด้านกิจกรรม และผู้ใช้โครงการ (Activities & Users Aspects)
 - การวิเคราะห์ด้านกฎหมาย และข้อบังคับต่าง ๆ (Laws & Regulations)
- หรือการวิเคราะห์ประเด็นอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับการออกแบบของแต่ละคน

4.2 ขั้นตอนการสรุปรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบด้านโปรแกรม และที่ตั้ง (Site and Program summary)

- การสรุปรายละเอียดเพื่อการออกแบบ (Design Brief) ได้แก่
 - ด้านโปรแกรมออกแบบ เช่น ที่มาโครงการ รูปแบบและลักษณะโครงการ องค์ประกอบโครงการ รูปแบบกิจกรรม ผู้ใช้บริการ ช่วงเวลาในการใช้งาน สรุปความต้องการพื้นที่ใช้สอยรวม เป็นต้น
 - ด้านที่ตั้ง เช่น ตำแหน่ง ขอบเขตที่ตั้ง สรุปศักยภาพ และข้อจำกัดของที่ตั้งซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการออกแบบ เป็นต้น

4.3 ขั้นตอนการออกแบบโครงการ แบ่งออกเป็น

- **การกำหนดแนวคิดการออกแบบโครงการ (Concept)**
 - กรณีศึกษา แนวคิด และ/หรือ ทฤษฎีที่เป็นประโยชน์ต่อการออกแบบ
 - แนวความคิดการออกแบบโดยรวม
 - แนวคิดเฉพาะด้าน เช่น แนวคิดด้านการวางผังตัวอาคาร/กลุ่มอาคาร แนวคิดการจัดระบบสัญจร แนวคิดการออกแบบรูปลักษณ์อาคาร แนวคิดการประหยัด และอนุรักษ์พลังงาน แนวคิดการออกแบบระบบโครงสร้าง และงานระบบ แนวคิดการออกแบบพื้นที่ระหว่างอาคาร แนวคิดการจัดรูปแบบพื้นที่ใช้สอย เป็นต้น
- **การพัฒนาแบบร่าง (design development)**

ให้นักศึกษาพัฒนาแบบร่างกับอาจารย์ประจำวิชาโดยครอบคลุมผลงานดังต่อไปนี้

- แบบผังบริเวณ และพื้นที่โดยรอบโครงการ
- แบบงานสถาปัตยกรรมตัวอาคาร/กลุ่มอาคาร เช่น แปลน รูปด้าน รูปตัด ภาพจำลอง 3 มิติ หุ่นจำลอง เป็นต้น
- แบบงานระบบโครงสร้างอาคาร
- แบบงานระบบอาคาร และจัดการสิ่งแวดล้อมของโครงการ เช่น ระบบไฟฟ้า สื่อสาร ระบบสุขาภิบาล ระบบปรับอากาศ ระบบขนส่ง ระบบการจัดเก็บขยะ ระบบรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

4.4 ขั้นตอนในการสรุปงาน

ให้นักศึกษานำเสนอผลงานขั้นสุดท้ายในรูปแบบผลงานดังต่อไปนี้

- **แผ่นงาน (Plates) จำนวน 6 Plates ขนาด A1** โดยครอบคลุมผลงานดังต่อไปนี้
 - แผ่นงานแสดงสรุปรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบด้านโปรแกรม สโมสรเพื่อคนเฉพาะกลุ่มและที่ตั้ง(ตัวที่ตั้ง และทำเลที่ตั้ง)
 - แผ่นงานแสดงแนวคิดการออกแบบโครงการ
 - แผ่นงานแสดงการออกแบบด้านผังบริเวณและสถาปัตยกรรม ระบบโครงสร้าง และงานระบบอาคาร(เท่าที่จำเป็น)
 - แผ่นงานแสดงทัศนียภาพโครงการ(มีบางส่วนที่เห็นสภาพก่อน และหลังการออกแบบอาคารที่ตั้งอยู่ท่ามกลางบริบทแวดล้อมของพื้นที่ด้วย)
- **หุ่นจำลองโครงการ (Model) ไม่จำกัดจำนวน**
 - หุ่นจำลองโครงการในขนาดมาตราส่วนที่เหมาะสม พร้อมทั้งเห็นบริบทที่ตั้งซึ่งอยู่ข้างเคียงด้วย

4.5 ข้อกำหนดในการนำเสนองานเบื้องต้น

นักศึกษาต้องนำเสนอผลงานต่าง ๆ ในแผ่นงาน ขนาด A1 (สามารถต่อกันได้ โดยใช้ขนาด A1 เป็นหน่วยพื้นฐาน) รวมทั้งเตรียมผลงานให้อยู่ในรูปแบบ Digital เพื่อความเป็นระเบียบ สะดวกสำหรับการจัดเก็บ และนำมาจัดแสดงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) กำหนดการตรวจแบบ และ Sketch Design

สัปดาห์	วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ	กิจกรรม	อาจารย์
1	จ.28 พ.ค. 55	แจก Project Design ชั้นที่ 2	อธิบายรายละเอียด Project Design ชั้นที่ 2 (อ. เขมโซต) และแบ่งกลุ่มการตรวจ	อ.เขมโซต
	พฤ.31 พ.ค. 55	นักศึกษาเตรียมข้อมูลการวิเคราะห์	นักศึกษาเตรียม Case study/ การวิเคราะห์โปรแกรม / การวิเคราะห์ที่ตั้ง	อ.เขมโซต
2	จ.4 มิ.ย. 55	หยุดวันวิสาขบูชา		
	พฤ.7 มิ.ย. 55	ตรวจแบบร่างครั้งที่ 1 (ตรวจรวม)	Case study/ การวิเคราะห์โปรแกรม/กลุ่มผู้ใช้/ การวิเคราะห์ที่ตั้ง	อ.เขมโซต
3	จ.11 มิ.ย. 55	นักศึกษาเตรียมข้อมูลการวิเคราะห์	นักศึกษาเตรียม Case study/ การวิเคราะห์โปรแกรม / การวิเคราะห์ที่ตั้ง	อ.เขมโซต
	พฤ.14 มิ.ย. 55	ตรวจแบบร่างครั้งที่ 2 (ตรวจรวม)	Case study/ Design program/ Design	อ.เขมโซต

			Concept)	
4	จ.18 มิ.ย. 55	นักศึกษาเตรียมงานออกแบบ		
	พ.ย.21 มิ.ย. 55	ตรวจแบบร่างครั้งที่ 3	(ปรับปรุงแบบร่างครั้งที่ 3 / Schematic design)/ รัปโปรแกรม SKD.1 (อ.เขมโชค)	อ.เขมโชค
5	จ.25 มิ.ย. 55	ตรวจแบบร่างครั้งที่ 4	(ปรับปรุงแบบร่างครั้งที่ 4 / Design Develop)	อ.เขมโชค
	พ.ย.28 มิ.ย. 55	ตรวจแบบร่างครั้งที่ 5	(ปรับปรุงแบบร่างครั้งที่ 5 / Design Develop)/ รัปโปรแกรม SKD.2 (อ.เขมโชค)	อ.เขมโชค
6	จ.2 ก.ค. 55	ตรวจแบบร่างครั้งที่ 6	(ปรับปรุงแบบร่างครั้งที่ 6 / Design Develop)	อ.เขมโชค
	พ.ย.5 ก.ค. 55	ตรวจแบบร่างครั้งที่ 7	(ปรับปรุงแบบร่างครั้งที่ 7 / Design Develop/ Structure/ System)	อ.เขมโชค
7	จ.9 ก.ค. 55	ตรวจแบบร่างครั้งที่ 8	(ปรับปรุงแบบร่างครั้งที่ 8 / Design Develop/ Structure/ System)	อ.เขมโชค
	พ.ย.12 ก.ค. 55	ตรวจแบบร่างครั้งที่ 9	(ปรับปรุงแบบร่างครั้งที่ 9 / Design Develop/ Structure/ System)	อ.เขมโชค
8	จ.16 ก.ค. 55	นักศึกษาเตรียมแบบ Final	นักศึกษาทำแบบจริง / ปรึกษากรอบ	
	พ.ย.19 ก.ค. 55	นักศึกษาเตรียมแบบ Final	นักศึกษาทำแบบจริง / ปรึกษากรอบ	
	พ.ย.26 ก.ค.55	ส่ง และ Jury แบบ Final Project Design ชั้นที่ 2 (ตรวจรวม)		อ.เขมโชค

หมายเหตุ - กำหนดการข้างต้นอาจมีการปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม โดยมีกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered) / E-learning ได้แก่ การตรวจแบบร่าง และการตรวจผลงานออกแบบขั้นสุดท้าย / การมอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากระบบสารสนเทศ